ชื่อเรื่อง การพัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน

ผู้วิจัย นางสาวพินิจนันท์ พรหมารัตน์หน่วยงาน/คณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ทุนอุดหนุนวิจัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สกสว.

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2564

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่อง "การพัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน" เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มบุคคลบุคคลที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ประธานศูนย์ยุติธรรมชุมชน คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้นำชุมชน ชาวบ้านในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้1.เพื่อศึกษาระบบยุติธรรมชุมชน การระงับข้อพิพาท โดยยุติธรรมชุมชนภายในเทศบาลตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่รวมถึงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบ มีอำนาจ และมีบทบาทสำคัญต่อระบบยุติธรรมชุมชน 2. เพื่อศึกษา กฎเกณฑ์ จารีตประเพณีท้องถิ่นของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ในเทศบาลตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ในการกำหนดวิธีการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายในชุมชนตลอดจนการเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ 3.เพื่อพัฒนารูปแบบระบบยุติธรรมชุมชนให้มีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิด ความยุติธรรมอย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่าศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลแม่นะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ไม่ สามารถดำเนินการขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ เนื่องจากปัญหาระบบยุติธรรมชุมชนในเชิง โครงสร้างการดำเนินการ ความชัดเจนและความมีตัวตนของศูนย์ยุติธรรมชุมชนภายใต้บทบัญญัติแห่ง กฎหมาย ตลอดจนการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงยุติธรรมชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ อันนำไปสู่ แนวทางในการพัฒนาโดยการสร้างบทบัญญัติกฎหมายกำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่การดำเนินการ ให้ชัดเจน ตลอดจนสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ในการ ดำเนินการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมชุมชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ :ยุติธรรมชุมชน กฎหมาย ชุมชน ชาติพันธุ์

Research Title The Development of Community Justice System for support a

sustainable way of life.

Researcher Miss Pinichnun Prommarat

Faculty/Department Chiang Mai Rajabhat University

Research Grant Thailand Science Research and Innovation (TSRI)

Published Year 2564

Abstract

A research paper titled "The Development of Community Justice System for support a sustainable way of life." is a qualitative research. The data was collected by in-depth interviews and focus group given by Community Justice Center Committee Chairman, relevant government officials and community leaders in ethnic communities in Mae Na sub-district Chiang Dao District Chiang Mai Province. The purposes of the research are as follows; 1. To study the community justice system. Settlement of disputes through fair communities in Mae Na Subdistrict Municipality Chiang Dao District Chiang Mai Province, including all relevant laws, as well as responsible bodies, have the power and play an important role in the community justice system. 2. To study the rules Local traditions of ethnic communities in Mae Na Sub-district Municipality Chiang Dao District Chiang Mai Province in determining methods for resolving disputes that arose within the community as well as access to the community justice process of ethnic groups. 3. To develop a model of the community justice system to be suitable and effective in accordance with the way of life and the well-being of ethnic groups in order to achieve sustainable justice.

The results of the study showed that the Mae Na Community Justice Center is unable to operate with full efficiency. Due to problems in the community justice system in a structured, the clarity and existence of the Community Justice Center under the provisions of the law. As well as participation and access to Community justice by ethnic groups in the area. Which leads to a development approach by creating provisions, laws and structures clear operational authority. In addition,

understanding and cooperation between the government and ethnic communities in implementing a sustainable community justice system in line with ethnic livelihoods.

